

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

РЕГЛАМЕНТ

ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ЕСЕННОТО НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ФИЗИКА ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023 – 2024 ГОДИНА

Настоящият регламент е разработен въз основа на Правилата, утвърдени със Заповед № РД 09-2784/29.10.2019 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-474/25.02.2021 г., допълнена със Заповед № 09-1248/14.06.2021 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-2454/23.02.2022 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-3084/17.05.2022 г. на министъра на образованието и науката, за организирането и провеждането на ученическите олимпиади и на националните състезания в държавните, в общинските, в частните училища и в чуждестранните училища на територията на Република България и Заповед № РД09-2049/28.08.2023 г. на министъра на образованието и науката за утвърждаване на графици за провеждане на ученическите олимпиади, на националните състезания и на националните състезания по професии през учебната 2023 – 2024 година.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Есенното националното състезание по физика:

- предоставя възможност за творческа индивидуална изява на ученици със задълбочени знания и придобити практически умения в областта на физиката;
- осигурява условия за реализация на постиженията на учениците и увереност при участието им в състезателни прояви;
- представлява атестат за преподавателските способности и стила на работа на учителите;
- дава възможност на регионите в страната да сравняват постиженията си в областта на обучението по физика.

II. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ

Есенното национално състезание по физика се организира от Министерството на образованието и науката (МОН) съвместно със Съюза на физиците в България, висши и средни училища и се провежда по график, определен от МОН:

**Есенно национално състезание – 03.11.2023 г. до 05.11.2023 г. с домакин РУО
София-област.**

Министърът на образованието и науката назначава със заповед Национална комисия, в която се включват представители на академичната общност – преподаватели, докторанти и студенти от български и чуждестранни университети и от институтите на БАН, експерти, учители.

Членовете на Националната комисия не предоставят обучение на ученици за участие в състезанието срещу заплащане, ако то е от името и за сметка на учениците, включително и със средства на училищното настоятелство, и при получаване на заповедта за участие в Националната комисия удостоверяват с декларация отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване на принципа за обективно оценяване и за неразпространение на информация, свързана със задачите и тестовите въпроси, преди тяхното официално обявяване.

Националната комисия:

- разработва регламент на състезанието, който, подписан от председателя на комисията, се представя в дирекция „Съдържание на предучилищното и училищно образование“ в МОН не по-късно от 10 работни дни след издаване на заповедта за Националната комисия;
- съставя задачите за състезанието;
- съставя системите за оценяване;
- проверява решенията на учениците съвместно с експерти, ръководители на отбори и учители;
- класира учениците и изготвя протоколи за класиране по състезателни групи.

Началникът на РУО, което е домакин, със заповед определя мястото (училище - домакин) за провеждане на състезанието.

Организацията, начинът и мястото на провеждане на състезанието се определят съобразно епидемичната обстановка в страната и заповед на министъра на образованието и науката, както следва:

Вариант I: В училището национален домакин, определено от РУО София-област.

Вариант II: В училище/училища - домакини по административни области.

Провеждане при вариант I:

Директорът на институцията, определена за домакин на националния кръг на състезанието:

- назначава комисия за организация и провеждане на състезанието и комисия за засекретяване и разсекретяване;
- Заповедите се издават не по-късно от 7 работни дни преди датата на провеждане на състезанието;

- осигурява логистиката, включително подписването на граждански договори и изплащане на възнагражденията на служебно ангажираните лица за провеждане на състезанието съгласно регламента;

- публикува резултатите на учениците от състезанието.

Провеждане при вариант II:

Организация:

Директорът на институцията, определена за домакин на националния кръг на състезанието:

- назначава комисия за организация на състезанието, като заповедта се издава не по-късно от 7 работни дни преди датата на провеждането му;

- осигурява логистиката, подписването на граждански договори и изплащане на възнагражденията на служебно ангажираните лица за провеждане на състезанието съгласно регламента.

Директорите на училищата, от които има ученици, желаещи да участват в състезанието, изпраща до експерта, който отговаря за природните науки в съответното РУО, заявка за участие заедно с придружаващо писмо, в което е посочен електронен адрес, на който да бъдат изпратени задачите в деня на състезанието.

Експертът, отговарящ за природните науки от РУО, обобщава направените заявки и изпраща до училището национален домакин с копие до МОН и РУО – домакин обобщената справка за броя на ученици по състезателни групи, като посочва и свой актуален електронен адрес, на който да му бъдат изпратени задачите в състезателния ден. На базата на същата справка началникът на съответното РУО определя със заповед училищата, в които ще се проведе състезанието, като се ръководи от принципа учениците, подали заявление за участие, да се състезават в училището, в което учат.

Провеждане (при спазване на регламентираните епидемиологични мерки):

- В деня на състезанието учениците, заявили желание за участие, се явяват в училището, в което учат. Носят със себе си черен или тъмносин химикал, с който ще решават задачите, като пишат само едностранно, и чертожни инструменти (триъгълник, пергел, транспортир). Получават инструктаж от квесторите.

- Експертът от РУО получава от МОН състезателните теми по възрастови групи и ги изпраща по електронната поща до училището/училищата - домакини, в които ще се провежда есенно национално състезание по физика.

- Училищната комисия за организация и провеждане размножава получените материали и квесторите ги раздават на учениците.

Засекретяване и изпращане на писмените работи:

- След приключването на състезанието определените в училищната комисия членове засекретяват писмените работи, сканират ги и в същия ден изпращат сканираните копия по електронна поща на училището национален домакин, заедно с придружително писмо за броя на изпратените сканирани писмени работи на учениците по състезателни групи. В случай че файловете са „тежки“, могат да бъдат и повече на брой.

- Изпращат справка по електронната поща в МОН на адрес – s.stoicheva@mon.bg и на експерта от съответното РУО за броя на явилите се ученици на състезанието по състезателни групи.

След като са сканирани писмените работи на учениците, към всяка от тях се прикрепя с телбод запечатаното пликче с личните данни на ученика.

Комисията за организация и провеждане на национално състезание по физика, назначена със заповед на директора на училището, подрежда по възрастови групи оригиналните комплекти (писмена работа на ученика и малко пликче) и ги изпраща чрез куриерска фирма в първия работен ден след състезанието на адреса на училището национален домакин.

Състезанието и в двата варианта се провежда в един ден с продължителност четири астрономически часа. За участниците, които се състезават по специалната тема, продължителността е пет астрономически часа.

До участие в есенното национално състезание се допускат ученици, които през настоящата учебна година се обучават в VII – XII клас в дневна, самостоятелна или индивидуална форма на обучение в български общински, държавни и частни училища, както и училища на територията на Република България към чуждестранните посолства.

За участието си в състезанието ученикът, в случай че има навършени 16 години, или съответно родителят/настойникът/попечителят, носещ родителска отговорност за ученика, подава в училището, в което се обучава, декларация за информираност и съгласие (по образец) за публикуване на:

1. резултатите на ученика от състезанието и личните му данни (трите имена на ученика, училище, клас, населено място);
2. снимки и/или видео с негово участие за целите и за популяризирането на събитието.

При липса на изрично подадена декларация за съгласие горепосочените данни и резултати от състезанието ще бъдат публично обявявани с фиктивен номер.

Фиктивният номер се предоставя на ученика от училището, в което се обучава. Директорът създава организация за информиране на училището - домакин на националното състезание за генерираните фиктивни номера.

В състезанието участват ученици от VII до XII клас, разпределени в седем състезателни групи:

- *първа група* – ученици, които през настоящата учебна година са в VII клас;
- *втора група* – ученици, които през настоящата учебна година са в VIII клас;
- *трета група* – ученици, които през настоящата учебна година са в IX клас;
- *четвърта група* – ученици, които през настоящата учебна година са в X клас;
- *пета група* – ученици, които през настоящата учебна година са в XI клас;
- *шеста група* – ученици, които през настоящата учебна година са в XII клас;
- *седма група* (специална тема) – ученици от всички възрастови групи, които се

подготвят по програмата за Международната олимпиада по физика.

Ръководители на отборите на състезаващите се ученици са учители по физика и астрономия, както и други учители или експерти от РУО. Учителите по физика и астрономия участват в проверката на писмените работи на учениците, както следва:

- за отбор до 12 ученици (включително) – 1 проверител;
- за отбор от 13 до 24 ученици (включително) – 2 проверители;
- за отбор над 24 ученици – 3 проверители.

Имената на проверителя на писмени работи на учениците, както и предпочитаните класове за проверяване (по възможност да не преподава в тях) се заявяват предварително в училището - домакин заедно със заявката за участие на отбора.

Заявка за участие на отбор в националното състезание по физика се приема само ако е придружена със списък, съдържащ имената на съответния брой проверители.

Ученик, който е поставен под задължителна карантина, не може да участва в състезанието. Не се допускат ученици да участват „задочно“ (неприсъствено) в състезанието.

III. ФОРМАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

За всяка от състезателните групи състезателните задачи са три и се разработват на базата на учебното съдържание, както следва:

първа група – V, VI и VII клас - общообразователна подготовка; *втора група* – V, VI, VII и VIII клас – общообразователна подготовка; *трета група* – V, VI, VII, VIII и IX клас – общообразователна подготовка; *четвърта група* – V, VI, VII, VIII, IX и X клас – общообразователна подготовка; *пета група* – V, VI, VII, VIII, IX, X клас – общообразователна подготовка, XI клас – профилирана подготовка; *шеста група* – V, VI, VII, VIII, IX, X клас – общообразователна подготовка, XI и XII клас – профилирана подготовка; *седма група* (специална тема) – програмата за Международната олимпиада.

За специалната тема състезателните задачи са три и се разработват по програмата за Международната олимпиада. Резултатите от специалната тема на учениците, класирани в разширения отбор за Международната олимпиада по физика, се добавят към техния резултат от Националната олимпиада по физика и се отчитат при определяне на окончателния състав на отбора.

Учебното съдържание по състезателни групи е разработено в програми, които са неразделна част от настоящия регламент.

Писмените работи са анонимни за всички състезателни групи.

Учениците имат право да използват непрограмируем калкулатор.

IV. ОЦЕНЯВАНЕ И КЛАСИРАНЕ

Оценяването на учениците се извършва от Националната комисия съвместно с експерти, ръководители на отбори и учители, които се определят с протокол от Националната комисия преди състезанието.

Всяка писмена работа се оценява от двама проверители независимо и окончателната оценка е средноаритметично от оценките на двамата проверители. При разлика от една и повече точки на задача окончателният им брой се определя от председателя на Националната комисия. Оценката на комисиите по състезателни групи е окончателна и не подлежи на обжалване и промяна.

Националната комисия класира учениците:

При провеждане по вариант I: в деня на състезанието, като отразява резултатите по състезателни групи в протоколи по образец.

При провеждане по вариант II: в срок до 20 календарни дни от деня на провеждане на състезанието, като отразява резултатите по състезателни групи в протоколи по образец.

Класирането е индивидуално и отборно. Отборното класиране се извършва отделно за всяка състезателна група, като се сумират резултатите на тримата най-добре представили се ученици от всяко училище.

Класирането на участниците в седма група (специалната тема) е само индивидуално.

Когато индивидуалният резултат от състезанието може да се използва от ученик от, първа състезателна група (VII клас) за класиране по места по държавния план-прием в VIII клас, той се изразява освен в брой точки и като процент от постигнатия за групата максимален брой точки и се вписва в съответния протокол в допълнителна колона „Общ брой точки, приравнен до 100“.

След закриване на състезанието писмените работи на учениците се съхраняват от училището домакин или от Националната комисия до края на учебната година, в която се провежда състезанието.

Учениците от всички състезателни групи, класирани на първо, второ и трето място, получават грамота от МОН.

Учениците, класирани на първо, второ или трето място в състезанието, което е включено в раздел II на Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби за съответната календарна година, придобиват право на степендия при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за закрила на деца с изявени дарби.

Класирането се обявява на електронните страници на училището национален домакин и на МОН.

Най-добре представилите се състезатели от всички състезателни групи на Есенното национално състезание по физика, които до 31.12.2023 г. не са навършили 17 години, се предлагат от Националната комисия за подбор за участие в Олимпиадата на Европейския съюз по експериментални науки ЕОЕС (наследник на олимпиадата на Европейския съюз по природни науки EUSO), която ще се проведе през 2024 г. Ученици, участвали веднъж в Европейската олимпиада по експериментални науки ЕОЕС в направление „физика“ и отговарящи на изискванията за възраст (не са навършили 17 години към 31.12.2023 г.) съгласно Правилника на Европейската олимпиада, имат право да участват в подборния кръг за определяне на двамата състезатели по физика в Европейската олимпиада по експериментални науки през 2024 г.

Участниците в отбора за Европейската олимпиада по експериментални науки потвърждават участието си в олимпиадата чрез попълване на декларация по образец, подписана от ученика и родител (или настойник), която се подава не по-късно от 20 февруари 2024 г. след обявяване на резултатите от подборния кръг. Мястото на отказалия се ученик (или неподдал декларация) се заема от следващия в класирането от подборния кръг.

НАЦИОНАЛНА КОМИСИЯ